ELŐFIZETVE

8 oldal

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 219. szám — 1939 szeptember 26 kedd — Ara: 12 fillér

Heves légiharc és ágyutűz a nyugati fronton

Egy angol torpedórombolót és több tengerhajót elsüllyesztettek a német tengeralattjárók

Párisban nem látnak lehetőséget a béketárgyalások megindítására

Berlinből jelentik: A véderőparancsnokság közli: Keleten a német csapatok mozdulatai a demarkációs vonal felé mindenütt súrlódás nélkül és az orosz kötelékekkel egyetértésben folytak. — Varsóban a repülők ismételten zuhanótámadásokat hajtottak végre, katonailag fontos célok ellen.

Nyugaton néhány helyen a felderítőcsapatok és a tüzérség fejtett ki tevékenységet mindkét oldalon. Nyolc francia repülőgépet, légiharc során lelőttünk.

Egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy angol torpedórombolót. A kereskedelmi hadvezetőség is újabb szép sikerekről számol be. **(MTI)**

Páris, szeptember 25. (Havas.) Az egész vasárnapi nap a légi tevékenység jegyében telt el. A felderítő repülőgépek a német vonalak felé repültek és útjukon francia vadászrepülők fedezték őket. Párisi jólértesült katonai körök véleménye szerint néhány bombavető gép is résztvett az akcióban. *Mihelyt a németek tudomást vettek a francia gépek érkezéséről, német vadászrepülőgépek emelkedtek a levegőbe s harcba bocsátkoztak.* A légi párbaj a német vonalak felett folyt le. Az összecsapások alatt nemcsak a francia vadászgépek tettek tanuságot gyorsaságukról és erősségükről, hanem a bombavetők is, amelyek vetekedtek a horogkeresztes gépek gyorsaságával. Mivel az ütközet a német vonalak felett zajlott le, a francia hadparancsnokság hűen ahhoz az elvhez, hogy csak francia területre lezuhant gépeket tekintenek lelőtteknek, a számok megadása tekintetében minden nyilatkozat elől elzárkózott. Csupán annyit jelentettek ki, hogy több esetben világosan megfigyelték, hogy a gépek a föld felé zuhannak és eltűnnek a dombok mögött. (MTI.)

Páris, szeptember 25. Szeptember 25-én este jelentik: A gyalogsági elővéd osztagai a Saartól keletre tevékenységet fejtenek ki. Ugyanezen a vidéken az ellenség tüzérsége erőteljes tüzelést folytatott. Azoknak a légi harcoknak a során, amelyek szeptember 24-én zajlottak le, vadászrepülőrajaink két ízben harcba bocsátkoztak a túlsúlyban levő ellenséges légi erőkkel. Több német vadászrepülőgépet lelőttünk, kettő közülük francia területre zuhant le. (MTI.)

Páris, szept 25. (Havas): A háború negyedik hetében a francia csapatok egy heti szünet után kezdeményezőleg léptek fel. A vasárnapi hadműveletek lehetővé tették az állások megjavítását. Jól értesült katonai körökben hangsúlyozzák, hogy nincs szó hatalmas mérvű előnyomulásról, csupán rendkívül érdekes műveletről, amelyek révén lehetővé vált a Blies és Haard vidékének kipuhatolása.

Az elszászi arcvonal hosszúságában, amely északon Strassburg vidékétől egészen a sajci határig terjed, most első ízben történt említésre méltó eset. Az ellenfeleket itt a Rajna széles folyása választja el egymástól. Eddig a folyó két partján mindkét részről csak néhány ágyúlövés történt, amikor az ellenfeleket a hosszú ideig tartó csend már ingerelte. Ma azt jelentik, hogy különböző pontokon heves ágyútűz kezdődött a Rajna szürkés hullámai felett anélkül, hogy ebben az irányban valamilyen ok lett volna a tüzelésre. (MTI.)

Repülőgépek a Bódeni tónál

Berlin, szept. 25. (Német Távirati Iroda): A német hadseregfőparancsnokság jelentésében 8 francia repülőgép lelövéséről történt jelentés. Ezenkívül ismeretessé vált még, hogy Friedrichfen előtt a Bodeni tónál is láttak repülő gépeket és azokra lőttek. A gépek különben ne mdobtak le bombákat német területre és semilyen kárt nem okozott. Svájci terület felé repültek el. (MTI.)

Berlin, szept. 26. (Stefeni): Hétfőre virradó éjjel Sain Gallen kanton irányában a Rajna vonalán svájci légiterület felett idegen repülőgépeket észleltek. Ugy hiszik, hogy a svájci terület felett megjelent repülőgépek francia eredetűek. (MTI.)

London, szeptember 25. Angol repülők vasárnap este felderítő repülést végeztek Németország nyugati és északnyugati részében, ahol röpiratokat dobtak le. (MTI.)

Tengeri háború

London, szept. 25. A Reuter Iroda bergeni jelentése szerint a norvég partok mentén heves ágyútüzet hallottak. A tengeren több francia hadihajót is láttak. A részletek hiányoznak. (MTI.)

London, szept. 25. Vasárnap egy német tengeralattjáró megtámadta és elsüllyesztette a 2600 tonnás Phryne nevű francia szénszállító gőzöst. Az angol partvédelmi őrség a hajó személyzetének 24 életben maradt tagját partra szállította. (MTI.)

Oslo, szeptember 25. (Havas.) Vasárnap délelőtt az Északi-tengeren német tengeralattjáró elsüllyesztette a Gertrud Bratt nevű 1500 tonnás göteborgi bejegyzésű svéd teherszállító hajót. A legénység valamennyi tagja mentőcsónakokba szállt és épségben elérte a svéd partokat. Hír szerint a hajót elsüllyesztő tengeralattjárót német repülőgép kísérte. (MTI.)

London, szept. 25. (Magyar Távirati Iroda.) A Daily Mail jelentést közöl az Artleside hartlepooli gőzös elsüllyesztéséről. A gőzös egyik legénységi tagja kijelentette, hogy a német tengeralattjáró parancsnoka mindenben segítségükre volt. A tengeralattjáró magával vitte a legénységet, amíg más halászhajókkal nem találkozott. Ekkor a legénységet mentőcsónakokon ezekre a hajókra küldték, de előbb ellátták élelmiszerekkel.

Stockholm, szept. 25. (Havas.) A Silesia 2850 tonnás svéd gőzöst, amely fát szállított Gothenburgból Hullba, hétfőn délután Stavanger magasságában megtorpedózták. A 19 főnyi legénységet a Suecia svéd gőzös megmentette. (MTI.)

Párisban nem látnak lehetőséget a béketárgyalások megindítására

Páris, szeptember 25. Párisban nagy érdeklődéssel fogadták Mussolini beszédét és elismeréssel adóznak a Duce békeerőfeszítéseinek. Párisban azonban úgy vélik, hogy egyelőre semmi lehetőség nem kínálkozik béketárgyalások megindítására és minden olyan közvetítő próbálkozás, amely a béke helyreállítását a német fegyverek által megteremtett kelet-európai befejezett tény alapján kísérelné meg, eleve sikertelen volna. (MTI.)

Róma, szeptember 25. (Stefani.) A római lapok London és Páris félhivatalos nyilatkozataival foglalkoznak, amelyek válaszul Mussolini beszédére, megerősítik Anglia és Franciaország hajthatatlan megmaradását a háború útján.

A lapok újabb komoly kérdéseket intéznek az angol és francia vezetőkhöz a háború eszközei és kilátásai tekintetében.

A *Giornal d'Italia* főszerkesztője a lap vezércikkében megjegyzi, hogy Nagy-Britannia és Franciaország kezében — figyelmen kívül hagyva a politikai propagandának azt a délibábszerű fegyverét, hogy a német népet Hitler ellen felkelésre bírja rá — három eszköz van a háború folytatására.

Az első: közvetlen támadás a rettentő Siegfried-vonal ellen. Ez a támadás talán lehetséges, de az bizonyos, hogy igen komoly kockázattal jár és szörnyűséges áldozatokat követel emberekben és hadianyagban s végeredményben nem döntené el a dolgot.

A második eszköz, ami rendelkezésére áll Párisnak és Londonnak, hátba támadni a Siegfried-vonalat, előzően betörve egy szomszéd semleges államba. Ámde Franciaország és Nagy-Britannia, amelyek elismerték ezeknek az országoknak a semlegességét és azt hirdetik, hogy a kisállamok szabadságának védelmére szálltak harcba, ilyen hadicselekedetet nyilván valóan nem hajthatnának végre.

A harmadik eszköz a gazdasági ostromzár. Csakhogy ez a fegyver nem látszik megfelelőnek arra, hogy jelentős hatással járjon. Az ostromzárnak különben is éppen úgy, mint a háborúnak, több éven át kellene tartania, aminek káros következményeit maga Nagy-Britannia és Franciaország is megérezné, különösen birodalmi vonatkozásban.

Végül nem kell kizárni azt a lehetőséget, hogy Németország, ha kénytelen meggyőződést szerezni ellenfeleinek végleges hajthatatlanságáról, maga gyorsítja meg minden hatalmában álló harci eszközzel a helyzet kialakulását.

Igy a háború — fejezi be fejtegetését a lap — a szörnyűséges pusztítás képét mutatná s a győzelem egyre távozni látszanék, mintegy belesüllyedne a rettenetes pusztítás hamvaiba. (MTI.)

Páris, szept. 25. (Stefani): Chempetier de Ribes hétfőn fogadta Suritz szovjetorosz nagykövetet, akivel hosszabban tárgyalt. **Illetékes körökben arra következtetnek, hogy a francia államtitkár több kérdést intézett a szovjet nagykövethez a szovjet hadsereg lengyelországi közbelépése tárgyában. (MTI.)**

A szovjet hadijelentés

Moszkva, szeptember 25. (Havas.) A szovjethadsereg vezérkari főnöksége közli:

Szeptember 24-én az orosz csapatok folytatták előrenyomulásukat a demarkációs vonal felé és megszállották a következő városokat: Seiny, Agustow, Grubesow. A csapatok elérték a következő vonalat: Knysine, Briansk, Rassno, Briansktól 20 kilométerrel északnyugatra, Breszt-Litowszktól pedig 40 kilométerrel az északkeletre lévő Pisscac, valamint a Liubol, Grubesow, Unov, Januv vonalat. Utóbbi helység Lembergtől 20 kilométerrel északnyugatra van. Lembergtől délnyugatra a szovjetcsapatok elfoglalták Komarno, Drohobyc, Bornn és Borryslaw községeket. (MTI)

Varsó továbbfolytatja az ellenállást

Varsó, szept. 25. (Havas.) Varsó védelmi parancsnoksága közli szeptember 24-én este fél 11 órakor a rádióban:

Varsó és Modlin a német nehéztüzérség állandó tüze alatt áll. A német légi erők a mai nap folyamán kétízben is bombázták a fővárost. **Modlint minden oldalról ostromolják és a város hősiesen védekezik. Varsó irányában több támadást vertünk vissza. A Visztula balpartján az éjszaka folyamán több sikeres kirohanást végeztünk,** amelynek során több foglyot ejtettünk. A lakosság és a hadsereg hangulata kitűnő. Varsó tovább folytatja az ellenállást. (MTI.)

„Varsó nem nyilt város"

Vezéri főahdiszállás II. szept. 25. (Német Távirati roda): **Varsó egyik külvárosának kedvező kilátó helyéről meg lehet győződni arról, hogy ez a város nem nyilt város. Néhány órával ezelőtt egy fiatal német tiszt ragyogó haditette következtében ismét német kézre jutott egy erődítés. Nemcsak lengyel katonaság küzd itt, hanem polgári lakosság is. (MTI.)**

Varsó II. leadója megsérült

Varsó, szept. 25. A Havas-iroda jelentése szerint a Varsó II. rádióállomás légitámadás következtében megsérült. A lengyelek most rövidhullámú állomáson adnak közvetítést. Este nyolc órakor bejelentették, hogy vasárnap sok ágyúlövés érte a várost. A középületek közül is több megsérült. A bemondó hangsulyozta, hogy a védősereg a végsőkig küzd a város védelmében. (MTI.)

Orosz csapatok váltották fel a német csapatokat Breszt-Litovszkban

Berlin, szept. 25. A »Deutscher Dienst« jelenti: A német csapatoknak a demarkációs vonal mentén folyó mozdulatai során Brest-Litowskban a német csapatoknak orosz csapatokkal való felváltása *ünnepélyes külsőségek között folyt le.* Ezen a katonai szempontból fontos helyen, ahol Lengyelország harmadik feloszlatása előtt 1795-ben Szuvarow tábornok megsemmisítette a lengyel hadsereget, a német és a szovjet csapatok most díszmenetben vonultak el vezetőik előtt. (MTI.)

Belgrádi közlés a magyar benemavatkozási politikáról

Belgrád, szeptember 25. (Magyar Távirati Iroda.) A *Politika* vasárnapi száma hosszabb cikkben foglalkozik a magyar politika irányvonalaival. Szerinte a hivatalos politika és a magyar közvélemény teljesen egyetért abban, hogy *Magyarországnak nem szabad beleavatkoznia a jelenlegi háborúba, hacsak támadás nem éri.* Mint *Teleki Pál* magyar miniszterelnök mondotta, a magyar politika irányát a békés munka jelzi, egyetlen rugója pedig a magyar érdek.

A magyar kormány mindeddig elkerülte, hogy semleges álláspontra helyezkedjék, ahelyett a benemavatkozás elvét fogadta el. Magyarország nemcsak kívül akar maradni a konfliktuson, hanem minél nagyobb önállóságra törekszik külpolitikájában. A magyarok általános békeóhajának az is kitűnő bizonyítéka, hogy még a magyar nemzeti szocialista párt is a benemavatkozás mellett foglalt állást.

Chamberlain kedden nyilatkozik az orosz kérdésről

London, szept. 25. A Press Association országgyülési szerkesztője jelenti, hogy Chamberlain miniszterelnök kedden délután az alsóházban beszámol a háború újabb eseményeiről. Lehetséges, hogy a miniszterelnök már abban a helyzetben lesz, hogy részletesebben kifejtse az angol álláspontot az orosz kérdésben. Valószinünek látszik az is, hogy megjegyzéseket füz Mussolininek a békéről mondott beszédéhez. (MTI.)

Törvényjavaslat az Egyesült Államok magatartásáról

Washington, szept. 25. (Havas) **A szenátus külügyi bizottsága egyhanguan hozzájárult, hogy Pitman szenátor törvényjavaslata legyen a parlamenti vita alapja. A bizottság ülését ezután csütörtökre halasztották, hogy a köztársasági párti képviselők áttanulmányozhassák a törvényjavaslatot.**

A törvényjavaslat intézkedései a következők:

1. Az elnök kihirdeti a hadviselő államok nevét.

2. A kihirdetés pillanatától kezdve amerikai hajóknak tilos a megnevezett országokba utasokat és árúkat szállitani. A tilalom megszegőit ötezer dollár pénzbirsággal, vagy 5 évig terjedhető börtönbüntetéssel sujtják.

3. A hadviselő államoknak szánt árúcikkek tulajdonjogát igazoló irásokat az árúrakománynak az Egyesült Államokból történő elszállitása előtt el kell juttatni az idegen államok kormányaihiz, vagy illetékes intézményeihez.

4. Az elnök meghatározhatja azokat a harci zónákat, ahová amerikai polgárok és hajók nem mehetnek. Ezen tilalom megszegőit szintén ötvenezer dollár pénzbirsággal, vagy 5 évi börtönbüntetéssel sujtják.

5. Amerikai hajóknak tilos felfegyverkezniök.

6. Megtiltják a hadviselő kormányok árútulajdonjogait igazoló frások adásvételét.

7. A fegyver- és lőszerkivitelt országos hivatal ellenőrzi, a hadviselők céljait szolgáló letéteket pedig nyilvántartásba kell venni.

A törvényjavaslat a cash and cerry elvet valósitja meg minden vonalon. A javaslat meghagyja az elnöknek azt a jogot, hogy kilencnapos kereskedelmi hiteleket hagyhasson jóvá, úgy mint a békeidőben, a vevő nevét azonban közé kell tenni, mielőtt valaki fegyverkiviteli engedélyt kaphatna. (MTI).

Francia hadijelentés

Párizsból jelenti: Hivatalosan jelentik szeptember 25-én délelőtt: Állásainkat helyenként megjavítottuk. A Zweibrückentől délkeletre elterülő vidéken az ellenség tüzérsége élénk tevékenységet fejt ki. **(MTI)**

Hitler a Bzura melletti csata színhelyén

Vezéri főhadiszállás, szept. 25. (Magyar Távirati Iroda.) Hitler vezér hétfőn a Bzurától keletre eső területre érkezett. Repülőgépe Varsó közelében egy távoli repülőtéren szállt le, azoknak a német csapatoknak a közelében, amelyek pár nappal ezelőtt győzelmesen befejezték a legnagyobb megsemmisítő csatát. *Még most is hosszú oszlopokban vonulnak el a foglyok az utakon déli és nyugati irányban és még folyik a zsákmányolt anyagok összegyüjtése. A német csapatok örömujjongással fogadták legfőbb parancsnokukat.* A csapatokkal telt utak mentén ismét megkezdődött a földmüvesek békés, mindennapi munkája. A földeken szántanak és végzik az őszi vetést, csupán a varsói erősségben folynak még az utolsó harcok. (MTI.)

Németország a Balkán-államok számára békét kíván

Berlinből jelentik: A *Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz* vasárnap hosszú cikkben foglalkozik Anglia balkáni törekvéseivel és megállapitja, hogy »míg Franciaország s mindenekelőtt Anglia arra törekedett, hogy Németország és Olaszország fenyegetéseire hivatkozva, garanciarendszerrel magához kapcsolja a balkáni államokat, ezek az államok éppen az utóbbi időben jöttek tisztába azzal, hogy az ilyen együttmüködés hová vezetne«.

A Balkán-államok törekvései elsősorban arra irányulnak, hogy viszonyaikat rendezzék és megszilárditsák. Közöttük és a Németbirodalom között a természetes törvényszerüségeknek megfelelően kimélyültek a kapcsolatok. Ezek az államok most együttesen törekszenek olyan helyzet teremtésére, amely számukra hasznos és természetes. A lap ezután ismerteti *Németország balkáni érdekeit, amelyek teljesen egyeznek a Balkán-államok érdekeivel.* Németországnak nincsenek további politikai érdekei délkeleten. Mindössze az az érdeke, hogy ennek a területnek államai ne sodródjanak kalandokba, amelyek viszonyaikat és a Németbirodalomhoz való kapcsolataikat megingathatnák. Németország a multban oly súlyosan megpróbált balkáni államok számára a békét és a nyugalmat kívánja, amit semlegességük betartása révén nyerhetnek el. (NST.)

Két német évjáratot munkaszolgálatra hívnak be

Berlin, szept. 25. (Német Távirati Iroda.) A legközelebbi napokban Németország egész területén behívnak két kijelölt évjáratot, a kötelező munkaszolgálat elvégzésére. A földmives asszonyoknak 100.000 munkaszolgálatos leány fog segíteni. A 17 és 25 év közötti korban levő, munkaszolgálatra köteles leányoknak egyelőre csupán csak egyrészét hívják be. Az utóbbi hetekben több, mint 60.000 munkaszolgálatos leány részére készítettek új táborokat. (MTI.)

Lembergben már bevezették az orosz közigazgatást

Moszkvából jelentik: Lembergben már felállították az ideiglenes orosz közigazgatást. A város kezdi visszanyerni rendes képét. Az üzleteket megnyitották s az iskolákban ismét megkezdődtek a tanitások. A város maga a csaták következtében alig sérült meg s a romokat már legnagyobbrészt el is takarították. **(NST)**

Vigszinház

Debrecenben először! A francia filmgyártás különleges remeke! A legizgalmasabb bűnügyi film:

ALIBI

Fősz. Erich v. Stroheim, Albert Prejean, Louis Jouvet. Csak 16 éven felüliek részére bemutató ma!

Három lengyel tengeralattjáró menekült svéd vizekre

Stockholm, szept. 25. A svéd hírszolgálati iroda jelentése szerint már egy harmadik lengyel tengeralattjáró menekült svéd vizekre. A svéd vizen tartózkodó másik két lengyel tengeralattjáróval együtt őrizetben tartják. (MTI.)

—Gyomor-, bél-, vese-, máj és epehólyagbetegek szivesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes **Ferenc József keserűvizet**, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát!

A vasgárdista merénylők családját, egész rokonságát ki akarják írtani Romániában

Háromszáz vasgárdistát végeztek ki

Budapest, szept. 25. (MTI.) A román rádió a következőket mondta be:

A belügyiminiszter, tekintettel arra a számos beérkezett levélre, amelyben a románság minden részéből azt követelik, hogy Armand Calinescu gyilkosainak úgy felmenő, mint lemenő és oldalági rokonait (apa, anya, gyermek, testvér) — a gyilkosokkal hasonló büntetésben részesítsék, közli, hogy a közvéleménynek ezt a kívánságát az illetékes hatóság elé terjesztette, amely dönt a családtagok és rokonok kiírtására vonatkozó kérdés felett.

Milánóból jelentik: A »Stampa« bukaresti tudósítója érdekes magyarázatot fűz Calinescu gyilkosának és a többi volt vasgárdistának kivégzéséhez. A minden pör és ítélet nélkül agyonlőtt volt vasgárdisták száma, a »Stampa« szerint, meghaladja a háromszázat. A tudósító azt írja, hogy a hatóságok nézete szerint egy szabályszerű peres eljárás körülményes volta csökkentette volna azt az elrettentő hatást, amelyet a kormány el akart érni Calinescu miniszterelnök gyilkosainak drákói megbüntetésével. A kivégzést azzal okolták meg, hogy szükségjog alapján foganatosított drasztikus rendszabályok a honvédelem érdekében, minthogy elrettentő módon kell büntetni mindenkit, aki a mai körülmények között megsérti a nemzeti szolidaritást. Ezért végezték ki a gyanusítottakat, haladék nélkül, többnyire elfogatásuk helyén.

Az ügyészség körözvényt adott ki Herghelgiu Jon ügyvéd ellen, aki a gyilkosok vallomása szerint bűnrészes volt, de a letartóztatás elől a brassói kórházból megszökött.

50 ezer lei havi kegydíjat kap Calinescune

Budapest, szept. 25. A miniszertanács Calinescu özvegyének havi 50 ezer lei kegydíjat engedélyezett okt 1-től egészen élete végéig.

Kicserélték a német-szovjetorosz megnemtámadási szerződés okmányait

Berlinből jelentik: Von Weizsäcker külügyi államtitkár és Skavarcev, a szovjet berlini nagykövet, hivatalos jelentés szerint, vasárnap a német külügyminisztériumban kicserélték az 1939 augusztus hó 23-án megkötött orosz-német megnemtámadási szerződés ratifikációs okmányait. A szerződés mint ismeretes, aláírása pillanatában lépett életbe. (NST.)

A török külügyminiszter Moszkvában

Moszkva, szeptember 25. (Német Távirati Iroda.) **Szaradzsoglu török külügyminiszter hétfőn este fél kilenckor megérkezett Moszkvába. A pályaudvaron Potemkin első h. külügyi népbiztos fogadta.** (MTI)

Fenntartják a Dunán az áruforgalmat

Berlin, szeptember 25. A *Völkischer Beobachter* budapesti jelentése szerint a Dunán éppúgy, mint eddig, teljes mértékben fenntartják az általános áruforgalmat, amelyet semmilyen irányban nem korlátoztak. Németország továbbító pályaudvarai minden különösebb engedély nélkül elfogadhatnak Regensburgba irányuló küldeményeket. Magyarországról behozott árukat Regensburgba minden késedelem nélkül továbbítják. Ez azonban nemcsak a magyar-német áruforgalomban van így, hanem azoknál az áruknál is, amelyeket Magyarországról Németországon át az északi és a balti államokba, valamint Hollandiába, Belgiumba és Svájcba küldenek. (MTI.)

Berlinben nem tudnak Vorosilov érkezéséről

Berlin, szept 25. (MTI.) A külföldi lapok berlini jelentései alapján olyan hírek terjedtek el, hogy Vorosilov, a szovjet hadsereg főparancsnoka e hét végén Berlinbe utazik. Német illetékes helyen kijelentették, hogy semmit sem tudnak a szovjet főparancsnok utazásáról.

350 lengyel repülőgép szállt le román területen

Belgrád, szeptember 25. A »Vreme« jelentése szerint háromszázötven lengyel repülőgép érkezett eddig Romániába.

Rövid táviratok

Brüssel, szept. 25. (Stefani): Hétfőn délután idegen repülőgépek szálltak el Luxemburg nagyhercegség felett. (MTI.)

Hága, szeptember 25. (Holland Távirati Iroda.) A Telegraaf jelentése szerint a Holland-India védelmének megerősítése ügyében kiküldött bizottság azt indítványozza a nemzetvédelmi miniszternek, hogy a hollandindiai hajóhadat néhány erősebb páncélzatú gyorscirkálóval egészítsék ki. (MTI.)

Pigniczky István
A szegedi hírneves Brauswetter órásnak tanítványa
12 évig elsőrendű szakmunkása volt — CSAPÓ-UTCA 12. SZ

Bukarest, szeptember 25. Az angol labdarugó szövetség hivatalos levélben lemondta a dec. 26-ra Londonban kitűzött angol-román válogatott labdarugó mérkőzést. Az angolok ama reményüknek adtak kifejezést, hogy a mérkőzést 1940-ben megtarthatják.

Róma, szept. 25. (MTI) A „Stampa" ungvári tudósítója szerint a német—orosz demarkációs vonalról szóló közlemény véget vet az ukrán kérdésnek. A negyvenmilliós ukrán nemzet függetlenségi álma az elmúlt éjjel, mikor a szovjetlobogók meg jelentek a kárpáti határon, végleg szétfoszlott.

Rendelet a vidéki lapok terjedelméről

Budapest, szept. 25. A miniszterelnök rendeletet adott ki, amely a rotációs és íves nyomópapiron előállított sajtótermékek terjedelmét megállapítja és szabályozza az ezzel kapcsolatos egyes kérdéseket.

A rendelet értelmében a vidéken megjelenő politikai napilapok, tekintet nélkül az eladási árra, köznapokon legfeljebb 8, vasárnap pedig legfeljebb 12 oldal terjedelemben jelenhetnek meg. A reggel megjelenő politikai napilapok az említett oldalterjedelmen felül hetenként egyszer 2 oldal terjedelmű rádiómellékletet adhatnak. — Ezenkívül más mellékletet kiadni, — vagy pedig valamely napilaphoz annak ára fejében más időszaki sajtótermeket mellékelni nem szabad.

Az előbb felsorolt lapokon kívül megjelenő minden más időszaki lap oldalterjedelme nem haladhatja meg a minisztereunöki engedélyokiratban meghatározott oldalterjedelem ötvenszázalékát.

Tilos a megállapított árnál olcsóbban vásárolni a gabonát

A Budapesti Közlöny közli a m. kir. minisztériumnak a búza termelői árának megóvása tárgyában 3910-1939 M. E. sz. alatt kibocsátott rendeletét, amely a búza árának megóvása végett megtiltja és büntetés alá helyezi a búzának a Futura rt. által fizetett áraknál alacsonyabb áron való vásárlását, ha ennek a célja továbbeladás, vagy feldolgozott állapotban való forgalomba hozás. Alacsonyabb vételár fizetése, vagy kikötése esetén az eladó a vételár megfelelő kiegészítését követelheti.

Egy érdekes petició

Budapest, szept. 25. A monori kerületben dr **Matolcsy Tamást** választották meg a Nemzeti Front programjával országgyűlési képviselőnek. — A kisebbségben maradt dr **Rabár Pál** MÉP hivatalos jelölt párthívei peticióval támadták meg a mandátumát. A közigazgatási bíróság hétfőn kezdte tárgyalni az ügyet.

Az alaki kifogások után a peticionálók ügyvédje előadta a panaszbeli érdemi kifogásokat. Dr **Matolcsy Tamás** mandátuma — mondotta dr **Geőcze** ügyész — abszolút és relatív érvénytelenségi okok alapján semmisítendők meg. A választási törvény szerint nem lehet képviselőjelölt az olyan egyén, aki olyan pártprogrammal jelöltette magát, amely az ország rendjének felforgatására irányul és amelynek célkitüzései a törvényes megbolygatását, sőt megsemmisítését kívánják.

Matolcsy Tamást, a Nemzeti Front programjával választották meg képviselőnek. Ezt a pártprogramot dr Salló János, a párt vezére készítette, aki ellen e pártprogramban lefektetett eszmék miatt bűnügyi eljárás indult meg.

Kérte dr Geőcze Bertalan a bűnügy iratainak beszerzését.

Albrecht Ferenc válaszában azt fejtette ki, hogy Matolcsy Tamásnak a tájékoztat. nyilatkozatában kifejtett programja nem azonos a Salló-féle programmal, tehát nem lehet alkalmazni az úgynevezett felforgatási szakaszt. A többi kifogásnak is elutasítását kérte.

A tárgyalást október 23-án folytatják majd le

Sündisznó, mint nyomravezető

Budapest, szeptember 25. Kriszgraber Jánost, az OTI sikkasztó altisztjét tíznapi hajsza után — mint megírtuk — szombaton Csillaghegyen elfogták. Azonnal a főkapitányságra ksérték és vallatóra fogták: hová tette az elsikkasztott 60.000 pengőt, mert csak 14.000 pengőt találtak nála. Kriszgraber elmondotta, hogy az új lóversenytéren a palánktól 7—8 méterre elásta a pénzt a sikkasztást követő hajnalban.

Autóba ültették és kivitték a lóversenytérre. Órákig dolgoztak a detektívek és a felfogadott munkások, de az elásott 60.000 pengőt nem találták. Ásás közben *Fogarassy Albert* detektívfőfelügyelő *egy sündisznót talált. Ezt jó jelnek tekintették és a sötétben is tovább dolgoztak. Végre 6 óra után rábukkantak a táskára és a pénzre.*

Tegnapelőtt, vasárnap letartóztatták Kriszgrabert. Amikor kihirdették előtte a végzést, zokogni kezdett. Elmondta, hogy nem tudja miért sikkasztott. A mára virradó éjszakát a 200-as cellában töltötte rendkívül nyugtalanul. Órákig sírt, nem tudta lehunyni szemét.

Hungária filmszínház
Ma is d. u. 5, 7, 9 órakor a mulatságos magyar vígjátékslágger:
Penz áll a házhoz
és VILÁGHIRADÓ!

Fontos tárgysorozat a mai városi közgyülés előtt

Debrecen városi törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 10 órai kezdettel tartja kisgyűlését és délután 4 órakor közgyülését. A tárgysorozatban több érdekes pont van, így a Köztemetőről szóló szabályrendelet módosítása, a városi központi szeszfőzde megszüntetése az új rendelkezések folytán ez év végével a hortobágyi tisztviselők és alkalmazottak természetbeni járandóságainak október 1-től készpénzben való kiutalása, az egyes nyugállomány ból tényleges szolgálattételre behívott nyugdíjas tisztviselők nyugellátásának teljesített újabb tényleges szolgáati idő után ujból való megállapítása iránt stb. A rendkivüli közgyülésen alakul meg az 1939/40. évi inségakció bizottság s ezen határoznak a törvényhatóság bizottságban megüresedett és póttagok hiányában behívás útján be nem tölthető tagsági helyek betöltéséről.

A kisgyülésen városi földek bérbeadása és különböző munkák vállalatbaadása szerepel a tárgysorozaton.

Kopenhága, szept. 25. A X. Keresztély dán király keddi 69. születésnapja alkalmából tervezett fogadásokat lemondták. A királyt szombaton szívbántalmaktól kisért kisebb rosszullét fogta el, úgyhogy orvosai tanácsára egy ideig pihennie kell. Kifejezetten hangsúlyozzák, hogy a király állapota semmiképpen sem ad okot nyugtalanságra. (MTI)

SZINHÁZ-FILM

A Szenczi Molnár Egylet János vitéz előadásának nagy sikere

A szombaton este óriási siker mellett felújított „János vitéz"-t vasárnap este és hétfőn délután is telt házak előtt, tomboló tetszés mellett került előadásra. Kacsóh Pongrácz gyönyörű muzsikája a kitűnő főszereplők és hatalmas tüneményeshangú kórus interpretálásában lenyűgöző élményt jelentett. A kitűnő karmestert **Csősz László**t, a rendező **Frimmer Pált,** aki a csősz szerepében kabinetalakítást mutatott be, előadásról-előadásra melegen ünneplik. Kovács Kató fínom bájjal megformált, csodálatosan szép hangú Iluskája, Tóvölgyi Titusz szép hangú, tökéletes művészettel szinpadra vitt pompás magyaros János vitéze Takáts Paula gyönyörű, kultúrált hangú, kitűnően szinpadra vitt francia királykisasszonya, Szabó Béla remek, a legelső színpadokra kívánkozó Bagója mellett a kitűnő Oláh Gézánét, Zengewald Gyulát, Gellért Lászlót és a többi szereplőt is számtalanszor kitapsolták. Nagyértékű kultúrális vállalkozás, igazi művészi élmény volt a János vitéz-nek ilyen keretek között való felújítása, melyre büszkén tekinthet vissza a Szenczi Molnár Albert Ének- és Zeneegylet.

Értesülésünk szerint mozgalom indult meg azirányban, hogy az előadást szerdán este ismételjék meg. Ugyanakkor értesültünk arról is, hogy amennyiben sikerül az akadályokat elhárítani, szerdán este még eljátszák a „János vitéz"-t, délutáni helyárakkal, mintegy ezzel is honorálva a közönség meleg szeretetét és érdeklődését.

A film világából

FILM KÉSZÜL „AZ ABLAK-BÓL.

Hírt adtunk arról, hogy Uj Világ Filmforgalmi Kft. céggel filmvállalat alakult. A filmvállalat rendkivül merész vállalkozásba fogott, amennyiben teljesen franciás, sötét hátterü drámai filmet készít. A filmmel, amely egy ablak történetéről szól, már az összes budapesti filmvállalatok foglalkoztak s bár mindenki el volt ragadtatva ettől az újszerű történettől, senki se mert belevágni. A filmben szerepelnek alvilági nők és férfiak, két gyilkosság és egy öngyilkosság van a filmben. Az illetékesek mégis annyira el vannak ragadtatva a történettől, hogy nem kifogásolják a film elkészítését. A film női főszerepét Nagykovácsy Ilona játsza, — Tóth Endre rendezi.

TOLNAY KLÁRI ANYASZEREPBEN.

Tolnay Klári, aki tudvalevőleg Ráthonyi Ákos filmrendező felesége, átmenetileg abbahagyja szinpadi és filmszereplését, hogy egy új szerepet vegyen át az életben.

Súlyos szerencsétlenség a Vágóhíd uccán

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap reggel félnyolc órakor a Vágóhíd uccai nagyhídon, a dohánygyár közelében. **Pataki János** 65 éves, Nyugati uccai lakos kétlovas szekéren a hídon lefele hajtott. A meredek lejáratnál a zsákokkal telt szekéren egy zsák leesett és a felette ülő Pataki János a lovak közé zuhant. A szerencsétlen férfin keresztültapostak a lovak, válkulcscsonttörést és baloldalán több bordatörést szenvedett. Életveszélyes állapotban szállították a mentők a sebészeti klinikára.

— **Naményi Gizella, a gyors -s gépírástanárokat Vizsgáztató Országos Bizottság előtt** Szegeden, megszerezte a képesítést a gyorsírásnak, szépírásnak és gépírásnak a középiskolákban és felsőkereskedelmi iskolákban való tanítására.

70 vagonban 2000 menekült lengyel katona utazott át Debrecenen

Vasárnap délután félháromkor hosszú vonatsorral, hetven vagonban *közel 2000 lengyel menekült katona érkezett Ungvár felől Debrecenbe.* Már a határon leszerelt katonák rövid másfél órára megálltak a debreceni állomáson, ahol a teheráruraktár közelében felállított szabadtűzhelyeknél ízletes tarhonyás gulyással megvendégelték őket.

A tisztek csoportjával egész családok, nők, kis gyermekek is menekültek. Ezúttal is nagy feltűnést keltett, hogy a lengyel katonák soraiban egyenruhás nők, továbbá gyermekarcú, 12—13 éves fiatal fiúk is voltak. A lengyel katonákat az összegyült jószívű közönség is elhalmozta cigarettákkal és ennivalókkal.

Öt óra előtt indult tovább a lengyel menekülteket szállító vonat Szolnok irányába, ahonnan hír szerint a Dunántúlra szállítják gyüjtőtáborba a menekült lengyeleket.

Tasnády Nagy András két beszédet mondott vasárnap Hajdúszoboszlón

Hajdúszoboszló a nyár folyamán díszpolgárává választotta *Tasnády Nagy András* igazságügyminisztert. Vasárnap díszközgyűlésen nyujtották át a miniszternek a díszpolgári oklevelet. Erre az alkalomra megjelent a miniszter báró Vay László és Törs Tibor kíséretében. A közgyűlésen résztvett Lossonczy István főispán, Ludány Miklós felsőházi tag, Megay Károly és Csorba Antal képviselők.

Márton Gábor polgármester üdvözlő szavai után *Szabó Zoltán* főjegyző tett jelentést a díszpolgárrá választásról, majd *a polgármester átnyujtotta az igazságügyminiszter díszpolgári oklevelét.* A képviselőtestület nevében *Demjén Ferenc* református lelkész mondott üdvözlő szavakat. *Bélteky Lajos* református lelkész felajánlotta az igazságügyminiszternek *Hajdúszoboszló református egyházközségének a szeptember 24-iki közgyűlési választás alapján a tiszteletbeli főgondnokságot.* A római katolikus egyház nevében *Azlen Emil* esperesplébános, a társadalmi egyesületek részéről *Cseke Gábor* gazdaköri elnök köszöntötte a minisztert.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter megköszönte a város bizalmát, amellyel díszpolgárává választotta és kijelentette, készségesen elfogadja a református egyházközség tiszteletbeli főgondnoki tisztségét.

Majd így folytatta szavait: A hajdúszoboszlói kerület révén ismerte meg igazán azt a sok igazságtalanságot, amelyet a magyar falusi nép, de főleg a Tiszántúl népe hosszú évtizedeken keresztül elszenvedett. Ez ösztökélte arra, hogy egész szívvel amellé a népi szociális keresztény politika mellé álljon, amelynek zászlaját néhai Gömbös Gyula bontotta ki és amely politikát azóta is az ő szellemében folytatták a kormányok.

A közgyűlés után *Tasnádi Nagy András* igazságügyminiszter és kísérete ezután résztvett *az ipartestület székházavató díszközgyűlésén,* amelyet *Cseke Péter* hajdúszoboszlói ipartestületi elnök nyitott meg. Utána Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter mondott beszédet:

— Ma is vannak még, akik szembe akarják állítani az iparost és a gazdát. Annak, hogy az ipar jobban nem fejlődött ki, oka csak az a sok szenvedés, amelyen az ország keresztülment. Ezért vette a kormány programjába, hogy *az országban lévő nyersanyagokat feltárja és azokat felhasználja.* Annak, hogy ezen a téren milyen sikerrel működik a kormány, bizonyítéka egyebek között, hogy ma már pár esztendei fáradozás után *olajszükségletünknek körülbelül egyharmadát elő tudjuk állítani.* Igyekszik a kormány az iparosságnak éspedig elsősorban a kisiparosságnak segítségére lenni, mert az ország akkor erős, ha sok egészséges, független kisegzisztencia van.

Ezután a miniszter felavattta a székházat.

A Debreceni Jótékony Nőegylet választmányi ülése

Dr Kulin Imre, a gyermekmenhely igazgatófőorvosának üdvözlése.

Nagy érdeklődéstől kisért választmányi ülést tartott a Debreceni Jótékony Nőegylet. A gyűlést **Sass Béláné** elnök nyitotta meg. Meleg szavakkal üdvözölte dr **Jeney Sándornét,** aki mint alelnök először vesz részt a választmányi ülésen, valamint dr **Dömsödy Imréné** és dr **Márk Imréné** új választmányi tagokat. Az egész Nőegylet jókivánatait tolmácsolta **Schmogrovits Ernőné** alelnöknek a leánya férjhez menetele alkalmából.

Az elnöki bejelentések során **Sass Béláné** elnök ismertette **eberswaldi Siegler Géza** altábornagy, a VI. hadtest parancsnoka elhunyta alkalmából a Nőegylet részéről kifejezett részvétért az özvegy és a hadtestparancsnokság köszönő levelét. Dr **Félegyházi Sándor** főorvos, az árvaház egykori orvosa, édesanyja elhunyta alkalmából 14 pengőt adományozott koszorumegváltásként a Nőegylet árvaháza részére. — Dr **Kulin László** egyetemi m. tanár, az árvaház orvosa a debreceni m. kir. állami gyermekmenhely igazgatófőorvossá történt kinevezése folytán árvaházi orvosi tisztségéről lemondott. Választmány távozása alkalmából értékes munkájáért hálás köszönetét és elismerését fejezi ki, életére s új munkakörében végzendő munkásságára Isten áldását kéri. A választmány az árvaház orvosául dr **Csák Judit** gyermekmenhelyi orvost kéri fel.

Választmány nagy érdeklődéssel tette magáévá dr **Vargha Lászlóné** választmányi tag indítványát, hogy a hulladék ruhaneműeket szedjék össze és abból szövessenek pokrócot a szegények számára. A hulladék ruhaneműeket kéri a Nőegylet elnöksége Vargha Lászlóné úrnőhöz küldeni, Piac ucca 61. szám alá.

Választmány **Uray Sándorné** és dr **Boda Dezsőné** javaslatára **Sass Béláné** elnök indítványára 128 pengő segélyt szavazott meg az özvegy református lelkésznek támogatására. A választmány új felügyelőnőül az árvaházban **Disznósi Máriát** alkalmazta.

Sass Béláné elnök indítványára választmány elhatározta, hogy november hó elején az idén is megrendezi a

Teleki miniszter felavatta a kassai középfoku gazdasági intézetet

Vitéz gróf *Teleki Mihály* földmüvelésügyi miniszter vasárnap avatta fel ünnepélyesen a kassai középfokú gazdasági tanintézetet.

Az új intézetet, amely a szarvasi és a székesfehérvári mellett a harmadik ilyennemű intézete az országnak, *a régi gazdasági akadémia épületében helyezték el.* Dr *Gábos Dénes* igazgató megnyitó beszéde után vitéz gróf *Teleki Mihály* földmüvelésügyi miniszter hosszabb beszéddel avatta fel az új intézetet. A miniszter örömének adott kifejezést, hogy Kassát olyan kultúrintézménnyel gazdagíthatja, amely erős támasza lesz a Felvidék mezőgazdaságának, majd kifejtette, hogy miért létesítettek középfokú gazdasági tanintézetet a volt gazdasági akadémia helyén.

A miniszter nagy tapssal és éljenzéssel fogadott beszéde után először *Madarász István* megyéspüspök, majd a megye nevében *Szent-Imrey Pál* alispán, Kassa város nevében pedig *Pohl Sándor* polgármester üdvözölte az új tanintézetet.

Meghiusult betörés

Hajdú Jenő, füvészkertuccai fűszerüzletébe vasárnapra virradó hajnalban ismeretlen tettes beakart törni. A házmester három óra tájban erős csörömpölésre lett figyelmes. Segitségért kiáltott, majd kiment az uccára, ahol a felfeszitett kirakat és betört üzletablak mellől akkor ugrott fel egy férfi és sebes mutásban keresett menekülést. Ekkor több járókelő is összeverődött, rendőr is érkezett a helyszinre, akik üldözőbe vették a tettest. A betörőnek azonban olyan előnye volt, — hogy sikerült elmenekülnie. Értesitették az üzlettulajdonost, Szent Anna uccai lakásán a betörési kisérletről. A rendőrség pedig megindította a nyomozást.

Rablótámadás az István úton

Tisza Kálmán mozijegyszedő vasárnap éjszaka előadás után hazafelé ment a Nemes uccára. Az István úton ismeretlen férfi megtámadta és valami súlyos tárggyal összeverte, majd a nála levő pénzét, mintegy hét pengőt elrabolta. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Szücsmunkákat
átalakitásokat jutányos árban készit
Jámbor szücs
Batthyányi u. 2. szám

Felhívás az állításköteles ekhez

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága a honvédelemről szóló törvény értelmében felhívja az 1919. évben született és városunk területén lakó vagy tartózkodó állításköteleseket, hogy összeírásuk végett szeptember 25 és 30-ika között a délelőtti hivatalos órák alatt a katonai ügyosztályon (Kossuth ucca 20. III. em. 95. számú helyiség) személyesen jelentkezzenek.

Jelentkezni tartoznak a fő- és középisolások is, valamint más iskolák 1919. évben született hallgatói is.

A jelentkezés elmulasztása szigorúan büntethető.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

A Légoltalmi Liga szemléltető, gyakorlati előadása Debrecenben

A kedvezőtlen, borus, esős idő nem tartotta vissza a nagyközönségetés igen szép számban, mintegy 3000-en vettek részt a Légoltalmi Liga szemléltető gyakorlati előadásán. A gyakorlaton mindenki meggyőződött arról, hogy a légitámadások ellen védekezni lehet. Ilyen szemléltető, gyakorlati előadás tartása a nagyközönség részére igen célszerű, ezért kérjük a Légoltalmi Liga vezetőségét, hogy ezen előadást ha módjában áll, ismételje meg.

A csapatok felvonulása katonás, fegyelmezett volt. A nagyközönség minden egyes csapatot, őrséget lelkesen megtapsolt, megéljenzett. Különösen nagy feltűnést keltett a M. kir. dohánygyár fegyelmezett csapatának impozáns felvonulása tűz, gáz, elsősegélynyujtó eszközeivel, felszerelésével. A nagyközönség minden egyes osztag felvonulását lelkesen megtapsolta, éljenezte.

Miután a csapatok elfoglalták helyeiket a debreceni MÁV Műhely zenekara eljátszotta a Nemzeti Hiszekegyet, melyet a nagyközönség meghatva, felállva hallgatott végig.

A Hiszekegy után **Nagy** József ny. m. kir. rendőrfőtanácsos a Légoltalmi Liga Debreceni Csoportjának ü. v. alelnöke tartott lelkes, hazafias beszédet, felhívta a hallgatóságot, hogy teljesítse mindenki Isten, hazája, családja, felebarátja iránti kötelességét hívenodaadóan, legyen mindenki fegyelmezett s veszély esetén teljesítse bátran hivatását, vegyen példát mindenki kiváló hős katonáinkról és mindenkit a vitéz, bátor katonai szellem hasson át. Beszédében megemlékezett a világháború hős katonáiról, tisztjeiről, parancsnokairól, minden harctér magyar daltól volt hangos. A beszédet a nagyközönség lelkesen megtapsolta.

Ezután **Vizer Fay Aladár** körzetirányító röviden ismertette a bombák hatásait, a védekezés módjait.

Majd következett **Stieber** József házparancsnok vezetése alatt álló házőrség bemutató gyakorlata. A szemléltető gyakorlaton bemutatták miként kell riadó esetén eljárni, miként kell felgyújtott házat házi eszközökkel, nagyobb tűz esetén tűzfecskendővel eloltani. Végezték a gázfelderítést, gázmentesítést és az elsősegélynyujtást. Stieber József házparancsnok és őrségének minden egyes tagja elismerést érdemel.

Igen kedves volt a **Dóczi Intézet leánycserkész csapatának** mentő, elsősegélynyujtó gyakorlata. A fiatal tanuló leányok nagyszerűen teljesítették feladatukat, kötözték, ápolták, s hordágyon szállították a betegeket. Elismerés, dicséret nekik és igazgatónőjüknek **Kovács Margit** úrnőnek, valamint a kiképző dr Tőkés László orvos úruak.

A leánycserkészcsapat elvonulása után Brilla Ernő körzetirányító veztésével Smiedt József házparancsnok csapata végezte gázfelderítő, gázmentesitő, mentő, elsősegélynyujtó gyakorlatait. A házőrség feladatait nagyszerűen oldotta emg.

Igen sikerült volt **a kertségekből összeválogatott 10 hajadonnak** gázálarc kezelési bemutatása. Nagyon ügyesen kezelték a gázálarcot, dicséretet érdemelnek.

Majd következett a M. kir. dohánygyár légoltalmi csapatánk katonás és fegyelmezett felvonulása. A csapat a riadóra megkezdte a bomba által felgyujtott háznak oltását. Az oltást először kisebb házi tüzoltóeszközökkel végezték, de a tűz annyira elharapózott, hogy oltása nem volt végrehajtható a kisebb védő eszközökkel, ezért a rendelkezésükre álló nagy szivattyukkal és vizsugarakkal oltották el a tüzet. Felvonult a **bicikli osztag, a gázmentesitő osztag, elsősegélynyujtó és mentő csapat,** s mindannyian dícséretre méltóan oldották meg feladataikat. Elismerést érdemelnek érte **Barczikay** Béla dohánygyári igazgató a légoltalmi vezető, **Lipp** Zoltán aligazgató, **Vizi Imre** gépészmérnök, **Ujhelyi** Kálmán gondnok, **Zacskó** Béla gépészmérnök, **Koncz** Sándor vegyészmérnök, **Dr Báthory** Sándor főorvos és **Bartha** István szakaltiszt.

A bemutató utolsó pontja volt **Lovász** János körzetirányító tűzoltó csapatának gyakorlata. A csapat feladatát helyesen, megfelelően, dícséretre méltóan végezte, s úgy a vezető, mint a csapat tagjai elismerést érdemelnek.

A rendre és fegyelemre a Ref. Főgimnázium „Erő" és a MÁV Műhely cserkész csapata ügyelt fel.

Az ünnepély végén a MÁV Műhely zenekara eljátszotta az „Isten áldd meg a magyart" s a nagyközönség megelégedetten távozott.

Az előadáson megjelent előkelőségek névsora: Lossonczy Istvánné főispán neje, vitéz Both Gyuláné, özv. Dr Thury Sándorné, Dr Hajdú Lászlóné, Dr Génesy Sándorné, Dr Tóth Kálmánné, Kovács Margit igazgatónő, Springer Stefánia tanárnő, Dr Papolczy Gyuláné stb. vitéz Barczaujfalusy Egon ezredes légvédelmi parancsnok, vitéz Both Gyula ny. ezredes a Légoltalmi Liga kerületi elnöke, Dr Ferenczy Tibor országgyűlési képviselő, Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettes, Dr Tóth Kálmán, vitéz Szegedy Gyula, Rehák Tamás, Dr Fodor Rezső, Dr Vajti Lajos, Dr Csire Ferenc, Dr Tőkés László, Barczikay Béla, Baskay Ferenc stb.

Az ünnepély befejeztével az ünnepélyen jelen volt vitéz Both Gyula ezredes kerületi elnök **Nagy** József ny. rendőrfőtanácsosnak a LL. debreceni üv. alelnökének elismerését fejezte ki a csapatok katonás, fegyelmezett, egyöntetű és preciz bemutató gyakorlataiért.

Magunk részéről is a legnagyobb elismeréssel, dícsérettel kell megemlékeznünk **Nagy** József ügyvezető alelnökről, aki a légoltalmat az önvédelem szerveit oly kiválóan megszervezte, s a szemléltető gyakorlati előadást oly szakszerűen megrendezte. Hasonlóképpen külön meg kell emlékeznünk legelsősorban a két főrendezőről **Lovász** János körzetirányító, légoltalmi oktatóról, ki az összes csapatokat irányította, s **Vizer Fay** Aladár körzetirányító, oktatóról, ki a légoltalmi gyakorlati bemutatásoknál rövid, érthető szakelőadásban ismertette az egyes szemléltető bemutatásokat. Elismeréssel kell még megemlékeznünk a Liga oktatóiról és körzetirányítóiról, kiknek érdeme, hogy az egyes őrségek, tagok megfelelően vannak kiképezve: **Brilla** Ernő, **Giday** Gabriella, **Kelemen** Margit, **Kocsis** Lajos, **Kocsis** Erzsébet, **Cs. Péterffy** József, **Lovász** János, **Springer** Stefánia, **Szabó** István, **Szabó** Miklós, **Tóth Elemér** és **Vizer Fáy Aladár.**

„Apám sírján akarok meghalni" — mondotta a leszúrt férfi és súlyos sebével elrohant

Véres késelés a Faragó ucoán

Véres késelés színhelye volt vasárnap éjszaka a Faragó ucca. Két mulatozó társaság, akik Kigyó uccai és Eötvös uccai vendéglőkben mulattak, ittas állapotban összeverekedett. A társaság tagjai Borsi Gábor, Kovács Zsigmond, Kovács Ferenc, Ferenczi Sándor, Tóth József és Sirós Sándor vidéki napszámos legények voltak, akik éppen egy nagy kukoricatörést fejeztek be és ennek örömére bejöttek Debrecenbe mulatozni.

A két társaság a vendéglőkből jövet a Faragó uccán akadt össze és pillanatok alatt ölre mentek. A kukoricavágóval felszerelve aprították egymást s csakhamar egyiknek feje, másiknak karja vérzett.

Legrosszabbul járt egy közéjük tévedt fiatalember, akinek nevét sem tudják a tettesek, csupán arra emlékeznek, hogy »Szürkeszájú János« tréfanéven beszéltek róla. Ennek Ferenczi Sándor nevű vidéki legény hátába szúrta bicskáját úgy, hogy a kés is benne maradt. A szerencsétlen fiatalember a szúrás után futni kezdett. Pár méterrel odább összetalálkozott *Szabó Imre* hentes, Faragó uccai lakossal. Odament hozzá.

— Kérem — mondotta —, legyen szíves, vegye ki a kést belőlem...

— Hol van a kés? — kérdezte meglepődve Szabó.

— Valahol a hátamban kell lennie... csak tessék jól megnézni.

Szabó valóban megtalálta tövig hátába szúrva a kést. Két kézzel kellett megfognia s csak nehezen tudta kihúzni, mert a kés nyilván porcogóba ment. Nyomában vastag sugárban buggyant ki a vér. A megszúrt »Szürkeszájú János« ekkor azt mondta:

— Apám sírján akarok meghalni... megyek a Hatvan uccai temetőbe.

Azzal súlyos sebével elfutott. A rendőrség hétfőn egész nap kereste s nem tudják, hogy az életveszélyes, esetleg halálos sérüléssel elfutott férfi hova lett és mi az igazi neve. Attól tartanak, hogy ittasan elment valahova és elvérzett. A tetteseket őrizetbevették és folyik kihallgatásuk.

Hét mezőgazdasági munkás kitüntetését nyújtották át a mezőgazdasági bizottság közgyűlésén

Debrecen város törvényhatóságának mezőgazdasági bizottsága vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését a városháza kistanácstermében. **Csáky János** elnök megnyitó szavai után hét kitüntetett mezőgazdasági munkásnak nyujtotta át hosszú szolgálatukért az elismerő oklevelet és pénzjutalmat **Veress Géza** városi főjegyző és dr **Szalay György**, a Mezőgazdasági Kamara titkára.

Dr **Veress Géza** szép beszédben emlékezett meg arról a becsületes, hosszú, kitartó és a magyar föld rajongó szeretetével párosult munkáról, melyet a földmivelésügyi miniszter által kitüntetett **Dóka Sándor** 70 éves gazdasági béres, a macsi gazdaságban 23 éven keresztül végzett s amiért elismerő oklevélelel s 80 pengő pénzjutalomban részesült. De ugyancsak elismerő oklevéllel és 80 pengő jutalommal tüntette ki a miniszter **Fekete János** 84 éves gazdasági bérest, aki a macsi uradalomban 38 éven át szolgált — sajnos a kitüntetés átadását nem érhette meg, mert pár **hónappal ezelőtt meghalt. Helyette fiának adták át az oklevelet,** míg a pénz felől megkérdezik a miniszteriumot, hogy Fekete János gyermekeinek átadható-e?

Lajos József, Papp Antal, Antal Fülöp, Lupó Pál és **Compó Mihály** mezőgazdasági munkásokat kitartó, hűséges munkásságukért a Mezőgazdasági Kamara tüntette ki oklevéllel és fejenként ötven pengő pénzjutalommal. Dr **Szalay György** kamarai titkár megkapó beszédben mutatott rá arra hogy a földmivelésügyi miniszternek a mezőgazdasági munkásság példátmutató tagjai felkutató és jutalmazó kezdeményezés követésre talált a Kamaránál, **mely már ötszáz derék magyar munkást részesített jutalomban, példaként állítva őket a fiatal nemzedék elé.** Javasolta Szalay György dr, hogy a jövőben nem ilyen szükkörben, hanem a közgyűlési teremben a fiatal generáció a mezőgazdasági foglalkozású leventék jelenlétében adják át a kitüntetéseket buzdításul és példanyujtásul. Ezután kiosztotta az elismerő okleveleket és pénzjutalmakat.

A napirendre térve, dr **Veress Géza** főjegyző ismertette, hogy a közgyűlési tárgysorozaton szerepel az a pont — mely szerint azoknak a mátai tisztviselőknek és alkalmazottaknak, akik eddig földilletményben részesültek, fizetéskiegészítésül, vagy fogattartási díjul, ezt a jövőben készpénzben folyósítanák. A mátai biztos 12 hold és mátai orvosok 10 hold földje helyett évi 2000 pengőt, a mezőrendőrök és más alkalmazottak 6—6 hold földje helyett 1000—1000 pengőt javasolt.

A mezőgazdasági bizottságban **Mike János, Pappler János, Kertész László, Csáky János, Kállay Sándor, Polgáry István és Zöld László** hozzászólásai után az a vélemény alakult ki, hogy a mátai biztos és az orvosok földilletménye helyett helyesnek tartják a készpénzilletményt, a mezőrendőrök s más alkalmazottak esetében azonban nem, mert ezek gazdálkodó emberek, a természetbeni illetménynél a fizetésük kitelt a Hortobágyból, míg így közpénzből kellene a fizetéskiegészitést nyujtani részükre.

Zöld László bizottsági tag bejelentette, hogy lemond a munkabérmegállapító bizottsági tagságáról. Több felszólalás hangzott ekörül, melyek hangoztatták, hogy sokan kihasználják a mai munkáshiányt a munkások és fuvarosok közül.

Veress Géza főjegyző megemlítette hogy a megállapított bérek fizetését egyes kisüzemek, kertészetek nem birják el, különbséget kell tenni pl. a tengeritőrő munkások és a kertészeti munkások között, akik jóval kisebb ideig dolgoznak. **Kállay Sándor** szólt a kérdéshez, munkás szemszögből foglalkozva azzal, majd **Csáky János** elnök zárószavai után véget ért a gyűlés.

— **A belek petyhüdtségén alapuló székszorulások kezelésében a** régbevált, tisztán természetes **Ferenc József** keserűvíz — esetleg kisebb adagokba elosztva naponta többször bevéve — gyakran igen nagy segítséget nyujt — **Kérdezze meg orvosát!**

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenkint 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szept. 23-tól október 1-ig: „Aranyangyal" Piac ucca 50, telefon: 24—58. — „Reménység", Csapó ucca 22., telefon: 34-21. — „Bocskay" Cegléd u. 22. szám, telefon: 29-14. — „Hungária", Vargakert, telefon: 28-25. MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

1914. szeptember 26. A volt szegedi 23. honvéd adosztály Przemysl első körülzárása idején, mint a vár főtartaléka, ezen a napon a nyugat felé terjeszkedő oroszok megzavarására kitörést hajt végre déli irányba. Miután a hadosztály feladatát emgoldotta, a várparancsnokság visszarendelte a várba.

— **Czapik Gyula veszprémi püspök beiktatása.** Az ősi veszprémi kat. egyházmegye új püspökét, Czapik Gyula dr-t, aki sorrendben kilencvenedik főpásztora a Szent István alapította egyházmegyéknek, beiktatták stallumába. Az egyházfejedelmet vasárnap reggel a vármegye határán Mesterházy Ferenc főispán köszöntötte, Veszprém falai alatt pedig a díszes diadalkapunál Rosos Károly polgármester, Serák József prépost és Homoky Béla rendőrtanácsos fogadta. Hívei és az iskolás gyermekek sorfala között vonult be a püspök a város díszfogatán a Hősök kapujához, ahol koszorut helyezett a névtelen katona sírjára, majd a székesegyáhzba folytatta útját. A templomba a Te Deum hangjai mellett vonult az új főpásztor s az itt megtartott ősi szertartás után a püspöki palota erkélyéről fogadta az egyházközség üdvözlését

— **Meghalt Danilo, Montenegro volt trónörököse.** Rómából jelentik: Daniló, Montenegró volt trónörököse, az olasz király-császárné testvére, 68 éves korában megahlt. Az olasz udvar a halál alkalmából háromnapos udvari gyászt rendelt el. A trónörökös felesége Mecklenburg-Strelitz Jutta hercegnő volt. (NST.)

— **Németországban nem szabad lakbért emelni és a háború tartama alatt felmondani.** Berlinből jelentik: A kormány rendelet szabályozta háború idejére a lakás- és üzletbér-viszonyoka. A rendelet legfontosabb intézkedése, hogy lakást vagy üzlethelyiséget súlyos ok nélkül felmondani nem lehet, a bért emelni pedig nem szabad. A háború idejére alakult birodalmi védelmi minisztertanács ugyancsak elrendelte, hogy az adóst nem érheti hátrány tartozása késedelmes fizetéséért, ha a rendkivüli politikai és gazdasági viszonyok hátráltatták kötelezettsége teljesítésében.

x **Bartalis** tánciskolában táncfolyam október 3-án kezdődik. Szépen táncolni Bartalistól tanul.

— **Halálra ítéltek egy gyilkos házaspárt Jugoszláviában.** Belgrádból jelentik: A negotini törvényszék halálraitélte a Vulvojevics házaspárt egy asszony megvilkolása és kiriblása miatt.

Modern és régi formáju
szemüvegben
más az arc kifejezése
és rendkivül kényelmes
Kapható:
Cserép Sándor
szemklinikai látszerésznél
Ferencz József út 21.

= **Gábor Magda okl. tanárnő,** francia német nyelvtanítását megkezdte, püspöki palota, I. kapu. II. em. 5.

= **Vitézek figyelmébe!** Értesítjük a debreceni vitézeket, hogy dr vitéz Komlódtótfalussy Király Andor pénzügyi titkár bajtársunk, folyó hó 23-án vasárnap délelőtt 11 órakor elhunyt. Temetése 26-án, délután 5 órakor a Köztemető díszravatalozójából. Kérjük a vitézeket, hogy a temetésen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. **Társadalmi Bizottság.**

= **Vattay Margit tánciskolájában,** október elsején főiskolai hallgatók kolonja kezdődik. Kossuth ucca 11.

x **Vitárius amerikai mintára készit** gyomorsüllyedési haskötőt, sérvkötőt, gyermek egyentartót, lúdtalpbetétet és német gyártmányú gumiharisnyát. — Nadrágtartók, zoknitartók, különleges hosszúságban kaphatók. Vitárius üzlet csak egy van, Kossuth ucca 2.

— **Kakiszínűre kell átfesteni a házakat Aradon.** Arad város vezetősége légvégelmi rendeletet készitett elő. A rendelet értelmében valamennyi köz- és magánvállalat és intézmény a tulajdonában lévő ingatlanokat kakiszínűre köteles átfesteni. Az egyemeletes házak átfestésének szeptember25-éig, a kétemeletes vagy ennél magasabb épületek átfestésének október elsejéig kell megtörténnie. Tilos a házakat más színűre festeni. A kerítéseket szintén kakiszínűre vagy az előírásos zöld színűre kell átfesteni. A házak elleplezésére minden külteki ingatlantulajdonos köteles olyan fák ültetéséről godoskodni, amelyek gyorsan nőnek. (MTI.)

— **A városi zeneiskolában** a beiratkozások délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig. Bővebb felvilágosítás nyerhető a városi zeneiskola titkári hivatalában, naponta a fenti időben. A fúvóstanszakra felvételi vizsga f. hó 29-én, pénteken este 6 órakor lesz a Zeneiskolában.

— **A Smyrna környékén pusztító földrengés,** amint egy kiegészítő jelentés közli, több mint kétszáz emberéletet követelt áldozatul. Több mint száz ember megsebesült, körülbelül ötezer ház dőlt összse és ötezer ember vált hajléktalanná.

— **Egy kisfiú eltűnésének rejtélye.** Egy héttel ezelőtt elveszett Vácott Barna László 11 éves kisfiú. Miután iskolatársai legutoljára a váci cirkusz oroszlánketrecének környékén látták, az a hír járja, hogy a fiút oroszlánok falták fel. E hó 18-án a váci Dunaparton megtalálták a kis Barna László táskáját az iskolakönyveivel együtt s így a rendőrség véleménye szerint nincs kizárva, hogy valamilyen, eddig még ismeretlen módon a Dunába fulladt. Azt az egyre jobban terjedő hírt, hogy Barna Lászlót az oroszlánok ették meg, valószínűtlennek tartják.

Kitüntetett mezőgazdasági munkások.
Balról jobbra álló sor: Compó Mihály, Papp Antal, Lajtos József. — Ülő sor, balról jobbra: Dóka Sándor, Antal Fülöp, Lupó Pál, a kitüntetett gazdasági cselédek.

A légoltalmi bemutatóról. Dóczisták első segélynyujtást mutatnak be.

A légoltalmi bemutatóról. Ön kéntes tűzoltók munkában.

— **A győri leánygimnáziumban megtiltották,** hogy a növendékek az iskolában tízóraira gyümölcsöt fogyasszanak. Az igazgatóságnak ez a rendelkezése a gyömölcstermelők körében nagy elkeseredést keltett és orvoslást keresnek illetékes helyről, hivatkoznak arra, hogy a gyümölcshéj elszórásának megakadályozására van más mód is, mint a gyümölcsfogyasztás eltiltása.

Irógép-kellékek **HURAY,** Iparkamara T. 17-93

— **Hat fehér ökör húzta a meggyilkolt Calinescu román miniszterelnök koporsóját** a vasárnap délutáni temetésen. Károly román király is résztvett a gyászszertartáson. A román haderő fegyverrel tisztelgett a főváros utcáin elvonuló koporsó előtt, a levegőben repülőgépek irtak le tiszteletköröket.

x **Vigdranovits Magda** női divatszalonját áthelyezte, Miklós ucca 19. alá.

— **Dr Balogh Sándor főjegyző, kurtúrtanácsnok Budapestre utazott,** ahol a Szinművészeti Kamara vezetőségével folytat tanácskozást a szinházi szezon és a cseretársulatok játékának néhány még tisztázatlan kérdés ügyében.

x **Dr Gács Jenő** belgyógyász szakorvos, szabadságáról hazaérkezve rendelését megkezdte. Csapó ucca 31. sz. alatt.

— **Súlyos sérülést szenvedett** Tóth Gyula 37 éves István-malmi kovács, aki a raktári zsákfelvonónál munkaközben megcsúszott és olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy jobb karján nyilttörést szenvedett.

— **Napközi otthon a Szotyori telepen.** Dr Kölcsey Sándor polgármester határozatilag a Szotyori-telep 2. szám alatt levő városi tejgazdaság birtokaban levő tisztilakást napközi otthon céljaira átengedte.

Gyászrovat

Dr vitéz Komlódtótfalusi Király Andor m. kir. pénzügyi titkár, életének 44. évében elhunyt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teréből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Barna ucca 11. Temetését: Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Ifj. Hornyák József gazdálkodó, temetése ma délután félnégy órakor lesz a díszteremben tartandó ima után. Lakás: Honvéd ucca 40. Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalat rendezi.

Szitai Károly zenész temetése ma délután 3 órakor lesz a 4. teremből. Késes ucca 63. — Csurka temetkezés végzi.

Özv. Soós Istvánné Szücs Juliánna 78 éves, református, temetése kedden délután 4 órakor lesz a köztemetői 3. teremből. Lakás: Nagyvárad ucca 5. **Pusztai** temetkezési intézet.

Friss Andrásné ev. v. tanítónő temetése kedden délután 3 órakor lesz a köztemetői 2 A) teremből. Lakás: Hajdúhadház. **Pusztai** temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, ismerősöknek és jóbarátoknak, akik nagyon szeretett feleségem, illetve édesanyánk temetésén megjelentek, bánatunkban részvéttel osztoztak, ezúttal mondunk hálás köszönetet, **Rosenthál Pál** és gyermekei..

— **Freund Zsigmond professzor** 83 éves korában Londonban meghalt. A „freudizmus" megalapítója Ausztriában élt és nagy vitákat eredményezett a tudományos világban az ő elmélete a pszichoanalizis. Freund néhány esztendővel ezelőtt telepedett le Londonban.

x **Libaaprólék egy pengő kilója**, libamáj 3 fillértől dekája, csapóuccai szinházi átjárónál, libahúsüzletben.

— **Három szúrkálás történt vasárnap.** Vasárnap folyamán több késeles történt. Tar Gábor 75 éves debreceni lakost a vámospércsi úton ismeretlen ittas egyén megtámadta és hasbaszúrta. A járókelők találtak rá a vérében fetrengő emberre. Értesítették a mentőket, akik a sebészeti klinikára szállították ki. — Szöllős András 19 éves műszerészt, a Kishegyesi úton megsértette egy fiatalkorú barátja és feltékenységből leszúrta. Állapota súlyos. Boros Gábor debreceni lakosra egyik csapóuccai vendéglőben ismeretlen férfi rátámadt. Előbb súlyos, sértő szavakat mondott a nyilván ittas ember, majd kését előrántva fejbeszúrta Boros Gábor. A mentők kötözték be sebét.

— **Baleset favágás közben.** Lukács János debreceni lakos, favágás közben a fűrésszel a balkezén három cm mély sebet ejtett. Ugyancsak favágás közben Kalocsai Gyula debreceni lakos bal hüvelykujját mélyen befürészelte. A mentők kötözték be sebeiket.

— **Magyarország** egyik legjobb és legszebb gyártmányú cserépkályhákból érkezett vagontétellel. Rendkkivül olcsó árak. Nagy választék. Berak kályhát garantált Hardtmuth és szentöltő rendszerre. Krisch kályhásmester, Debrecen, Ispotály-tér 1. szám. (nagyállomásnál), telefon: 12-18.

— **A Körösök partjára igen nagy tömegekben érkeznek vadkacsák.** A vadkacsák szokatlanul nagy tömegekben való megjelenését annak tulajdonítják, hogy a lengyelországi mocsaras vidékekről, ahol most a harcok folynak, költöztek el, mint a világháború idején már megfigyelték.

— **Az első hó leesett a Kékestetőn** hétfőn reggel 6 órakor. A szeptemberi hó nem maradt meg, mert a talaj még nem hült le annyira, hogy megtartsa. A hó elolvadt, de mégsem kedvező a szeptemberi hó.

— **Agyonlőtte magát Tényő** községben Nemes Antal igazgató tanító. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Megvadult lovak a kávéház terraszán.** Temesvárról jelentik: Csaknem végzetessé vált szerencsétlenség történt a temesvári Lloyd-kávéház terraszán. A kávéházzal szemben lévő színház előtt szekér állott, amelynek lovai egy gépkocsitól megbokrosodtak, átszakították a gyalogforgalom szabályozására szolgáló láncot, amelyen a szekér darabokra tört. A lovak a szekér maradványaival végigrohantak a Lloyd-kávéház zsufolt terraszán, feldöntöttek asztalokat, székeket, megtiporták a földrezuhant embereket és csak a következő utcában sikerült őket elfogni. Az esetnek több súlyos sebesült áldozata van.

— **Jugoszláviában kettészakadt egy katonavonat.** Belgrádból jelentik: A Banjaluka—Priedor vasútvonalon Ivanjska állomáson súlyos szerencsétlenség történt. Egy katonákat szállító vonat utolsó kocsija leszakadt a szerelvényről és a lejtős pályán mozgásnak indulva teljes erővel belefutott a szemközt jövő személyvonatba. A leszakadt kocsik darabokra törtek. A kocsikban lévő katonák közül hat meghalt, tíz súlyosan megsebesült. A személyvonat csak kevéssé rongálódott meg.

— **Hús helyett az ujját akasztotta a vasszegre.** Karácsonyi Lajos hentessegéd, Kossuth ucca 57. szám alatt levő munkahelyén a falon levő vasfogasra húst akart felakasztani s közben kezét akasztotta bele, úgyhogy több centiméter mély sebet ejtett kezén.

— **Párisban internálták Marlene Dietrich férjét Rudolf Siebert,** aki német állampolgár. Marlene Dietrich amerikai áliampolgár és így elkerülte az internálást.

39-esek ezredtörténete

kapható kiadóhivatalunk pénztáránál. 450 oldal: 42 vázlattal 24 harctéri fényképpel ára 5.— P.

KÖZGAZDASÁG

Vége a száj- és körömfájásnak, megnyiltak a vásárok

A tegnapi napon hivatalosan is megnyiltak az állatvásárok. Egy állategészségügyi körzetben, **a 2-ikban még tart a száj- és körömfájás, de itt is már csak napok kérdése a teljes gyógyulás.** Ehhez a körzethez tartoznak: **Elep, Kösülyszeg s Czucza,** mindenik helyen nagy állatállományok vannak.

A tegnapi napon felhajtottak kövér sertést 95 darabot, elkelt mind. Soványsertést felhajtottak 50 0darabot, elkelt 101 darab. Árak: nem változtak a múlt heti árakon keltek el az állatok Kövér sertésben a legmagasabb ar 104 fillér, a legalacsonyabb 85 fillér. Választott malac páronként 20—25 P. A vásár irányzata kövér sertésben igen élénk volt, míg a soványsertésben vontatott a kereslet. **A zárlat 3 hónapig tartott.**

TERMÉNYTŐZSDE

Búza tiszavidéki 77 kg 19.80—19.95 78 kg 20.00—20.15, 79 kg 20.20—20.35 80 kilós 20.30—20.45. — Felsőtiszai 77 kg 19.80—19.90, 78 kg 20.00—20.10 79 kg 20.20—20.30, 80 kg 20.30—20.40 rozs pestvidék i1.405—141.5, rozs más 14.20—14.40, takarmányárpa elsőrendű 16.60—17.00, középminőségu 16.30—16.50, sörárpa kiváló 21.00—23 prima 19.50—20.50, sörárpa 19.00—19.50, zab elsőrendű 19.10—19.40, középminőségű 18.90—19.10, tengeri 18.75—18.85, korpa 13.40—13.60, 8-as liszt 15.75—16.25 P mázsánként.

SPORT

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

Szép magyar győzelem a németek felett, 5 : 1 (2 : 1) arányban győzött a magyar válogatott labdarugócsapat Budapesten, húszezer néző előtt, jó játék, szép küzdelem után. Tíz perc alatt két gólt szerez a magyar válogatott Kincses, majd Zsengellér révén. A németek is veszélyesek mezőnyben, de a kapu előtt nincs szerencséjük. A félidő végén éri el egyetlen gólját a német csapat. A második félidőben a magyar együttes még jobban játszik. — Zsengellér rug két szép gólt és Dudás egyet s a végeredmény 5 : 1. Dudas még két kapufát is lött. A magyar csapat megérdemelten nyert, nagyszerű volt Tóth kapus, Biró hátvéd, elöl Zsengellér, Gyetvai, Dudás. A fedezetsor aránylag gyengébb volt, mig Szalay (Nemzeti) vált ki. A két Sárosi gyenge közepes. Baróthi megfelelt. Az olasz Dattilló kitűnően vezette a mérkőzést. Régn aratott már ilyen szép sikert a magyar válogatott, teljes elismerés illeti a lelkesen küzdő magyar fiúkat.

Az NBB mérkőzések során a DVSC továbbra is veretlen, bár harmadik mérkőzése döntetlen, Losoncon, Debrecenben és Sal. SE és most Perecesen a PTK ellen. De a DVSC tartalékosan állt ki, Papp, Bihari sem játszott es így értékes a perecesi döntetlen. A vezetőgól Szabó révén a DVSC éri el, míg a második félidőbn egyenlít a Pereces, de fölénye ellenére sem tud győzni. Végeredmény 1 : 1.

A többi NBB eredmény a felvidéki csoportban, már csak a Diósgyőri Mávag veretlen, amely a NyTVE ellen könnyen győzött. A Rusj megverte a veretlen Salgótarjáni BTC-t. A legjobb vesztett pontok szerint a DiMÁVAG, Sal. BTC, Rusj és DVSC. A vasárnapi eredmények: Beregszászon Beregszász Losonc 1 : 1. Munkácson Beszkárt—Munkácsi SE 14 : 2. Nyiregyházán Di MÁVAG—NyTVE 7 : 2 Rusj—Sal. BTC 2 : 1. Ózd—Kassai SC 7 : 1. Budapesti vasútas—Fülek 1 : 0. Sal. SE—Ungvári AC 5 : 1. A többi csoportban Zugló—Soproni AFC 7 : 5. Komárom—Lampart 1 : 1. MTK—Egyetértés 3 : 2. Tatabánya—Pécsi Vasútas 6 : 1. Pénzügy—Alba Regia 4 : 2. Tokod—Dorog 4:2. Soproni Vasútas—Érsekujvár 3 : 1.

Rákóczi FC—Vargakert SE 3 : 2. — Góllövők: Klingler, Vécsy, Botos, illetve Deutsch — Barátságos mérkőzes DTE pálya.

A keleti amatőröknél a DVSC II.—Püspökladányban 1 : 1 arányú szép döntetlent ért el. Hajdúszoboszlón a Balmazujvárosi SC 6 : 2 arányban nyert a Hajdúszoboszlói SC ellen. Berettyóujfaluban a Bihari Turul 8 : 0-ra a Derecskei MOVE ellen. A Karcagi Move lemondta a mérkőzést a DEAC javára. A felvidéki csoportban megdepetés: Nagykállóban az NSE 2 : 2 arányú döntetlent ért el az MTK-val szemben. Csapon a Csapi SE 2 : 2 döntetlent csikart ki a Nyíregyházi KISE-től.

A DEAC tegnap Debrecenben rendezte meg kerületi versenyét az alábbi eredménnyel: 4x100: 1. DEAC A) 48.5. 2. DEAC B) 52. — 4x4000: 1. DEAC A) 3:44.9. 2. DEAC B) 4:18.4. — 5000: 1. Nagymajthényi DEAC 26:35.8 2. Szilágyi DEAC 33:17.3.3. Törös, DEAC 33:38. — Ifjúsági számok: 4x100: 1. Szolnoki MÁV 47.5. 2. Nyíregyházi VSC 48. 3. Debreceni piarista gimn. 48.4. 4x400: 1. Sz. MÁV 3:40. 2. NyVSC 3:49. 3. Piarista gimn. 4x1000 1. Sz. MÁV 12:37. 2. DEAC 12:44. 3. NyVSC 12:45. 3000: 1. Kertész DEAC 12:33.4. 2. Angyalosi DEAC 12:32.8. 3. Szabó, DEAC. — Súllyal 15.61-t, diszkosszal 47.57-et dobott tegnap Lampert Münchenben.

Rendelet jelent meg a méncsikók elővezetéséről és megvizsgálásáról

A földmivelésügyi miniszter leirattal elrendelte Debrecen egész területére az összes egyéves és ennél idősebb méncsikóknak és köztenyésztésre nem szánt méneknek az ősz folyamán megtartandó s a köztenyésztésre használni kivánt mének bemutatásával egyidőben való kötelező elővezetését és megvizsgálását. A ménvizsgáló bizottság vizsgálatait a következő időkben tartja meg:

1. 1939 évi szeptember hó 27-én, szerdán délelőtt 9 órai kezdettel a nagycserei vadászlak előtt.
2. Ugyanezen a napon, délelőtt 10 órai kezdettel a Haláp-csárdánál.
3. 1939 évi szeptember hó 28-án, csütörtökön délelőtt 9 órai kezdettel a Látókép-csárdánál.
4. Ugyanezen a napon 11 órai kezdettel a Kadarcs-csárdánál.
5. 1939 évi szeptember hó 29-én, pénteken a debreceni m. kir. méntelep laktanya mellett.
6. 1939 évi szeptember hó 30-án, szombaton a Hortobágyon a mátai biztosi hivatal előtt.

HIRDETMÉNY. 41,928/1939 VI. A bortermelők figyelmébe! Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. miniszterium 8420/1939 M. E számú rendelete szerint az 1939 évi terméső mustból besűrített mustot csak a földmivelésügyi miniszter úr engedélyével szabad előállítani. Termelők a sajáttermésü mustot saját üzemben, saját terméső mustjaik és boraik feljavítására az előbbi bekezdésben említett engedély nélkül is besűríthetik. Az engedélyezés iránti kerelmet Debrecen városra illetékes Nyíregyházán székelő szőlészeti és borászati kerületi felügyelő útján kell előterjeszteni. Az engedélyezés iránti kérelemben pontosan fel kell tüntetni az engedélyt kérő nevét és lakhelyét, a besűrítés helyét, az üzembe helyezett üstök számát, ürtartalmát és termelőképességét a besűríteni és az előállítani kivánt besűrített must mennyiségét és cukorfokát. — Aki besűrített mustot a most közölt rendelet rendelkezésével, vagy kijátszásával engedély nélkül állít elő, kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntetendő. — Debrecen, 1939 szeptember hó 22. — **Polgármester.**

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Kertészt, felest, birtokomra Nagyerdőnél felveszek, Csapó ucca 19., házfelügyelőnél. 273

Raktári munkást, ügyest, fiatalt felveszünk. Műszaki, Hunyadi ucca 17. 309

Asztalos- tanulónak erősebb fiú felvételik, Csapó ucca 25. sz. Bálint Sándornál. 320

Lorántffy ucca 46. alá házmestert keresek. 276

Mérlegképes órakönyvelőt felvesz a Csillag könyvkereskedés, (városháza épület). 304

Házmesterpár,
akinek a felesége rendesen takarít és mos, vasal, felvétetik, Honvédtemető ucca 6. szám. Jelentkezni délelőtt. 1235 vv.

Alkalmazást nyer nő

Szobalány
felvétetik. jelentkezni Kossuth ucca 15., házmesternél. 1523 vv.

Műhelynagyobbítás
folytán fehérnemű segédlányok felvétetnek. Jelentkezni: Kardos László cégnél, Kossuth ucca 9. 79

Gyermekszertő
intelligens háziasnő', azonnalra keresek, Maróthy György ucca 3. 314

Jóalakú
női modellt keresek. Jelentkezni: 9—11-ig Hüvelyes ucca 10. Adler. 270

Paplanvarrónő
ki házhoz jár, címét adja le a kiadóba. 322

Alkalmazást keres nő

Intelligens
német kisasszony keres délelőtti és délutáni elfoglaltságot. „Jó pedagógus" jeligére a kiadóhivatalba. 205

Fehérnemű
mosást, vasalást nagyon szépen és olcsón végzek lakásomon. Monoriné, Faragó ucca 13. 147

Háztartási alkalmazott

Mindenesleány,
aki jól vikszel és jó bizonyítványa van, felvétetik. Honvédtemető u. 6., délelőtt. 1235 vv.

Bejárónőt
jó bizonyítvánnyal, délelőttre felveszek, Rákosi Jenő ucca 5. II. 10. 310

Megbizható
bejáróasszony felvétetik, szeptember 1-ére — Szent Anna ucca 31. sz. keresztépület. 302

Megbizható
mindenes főzőnő, ki a parkettihez ért, idősebb házaspárhoz elsejére felvétetik. Piac ucca 6, az üzletben. 299

Bejárónő
mindenes, munkabíró, harmincas, délelőttre azonnal felvétetik Honvéd ucca 16. 287

Jó bizonyítványokkal
rendelkező fiatal mindeneslányt keresek, kis családhoz, október 1-re. Jelentkezni lehet: Pápai József ú. 12. (volt Károli Gáspár ucca). 280

Elsejére
20 pengőért kis családhoz mindenes házi munkát végző és értő szolid nőt keresünk. Vilmos körút 6. 278

Ajánlat

Grafológusnő
tökéletes analizist nyujt az érdeklődőknek. Fogad: Széchenyi ucca 43 271

Ciánoztasson
bizalommal a „Csala" ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. szám, telefon: 14-27. 1131 11. 20

Poloskaírtást,
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja, Kiss ciánozó vállalat, Kigyó ucca 5. 1134 11. 5

Bundát
és mindennemű szücsmunkát legszebben készit Katona Vilmos szücs, Simonffy ucca 2. 1949 10. 19.

Egyenruhák
kaphatók, bizományba vállalok, Tegdes szabó, püspöki palota, Déli-sarok. 2 10. 21

Figyelem!
olcsó végkiárusítás hétfőtől az Alföldi bontásból kikerülő összes anyagokban. 225

Takaréktűzhelyek
nagy, kétsütős, majolikás, egyszerübbek, készen kaphatók.. Kandia ucca 15. 306

Arcképeket,
élők, elhunyt után olcsón olajban nagyitunk felelősséggel restaurálunk, Rákóczi ucca 19, festőművészek. 283

Kereslet

Aranyat,
ezüstöt, zálogjegyet, magas árban vesz Blattner Árpád, Csapó ucca 83. 300

Levélbélyeget,
használtat, magyart és külföldit vásárolok. — Cim: Feldmann trafik. Hatvan ucca 2. 285

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József ut 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Élelmiszer ital

Tokaji
borozóba kitűnő fajborok érkeztek. Ötéves, zamatos, literje 1 P. — Vár ucca 2. 30 10. 2

Teljestejet,
25—50 literig, napi átvételre keresek. Marx lerakat, Péterfia 52. 305

Alma, körte,
kézzel szedett, kapható, Diófa ucca 15. Megtekinthető: 10—4 óráig. 301

Tejet,
húsz litert, naponta átveszek, fűszerüzlet, Meszena ucca 1. 288

Pénz

Aranyórát,
láncot, brilliánsgyűrűt, vagy ezekről zálogjegyet megvennék. Miklós ucca 13. 35 10. 22.

Oktatás

Még néhány,
zongora-tanítványt vállalok. házhoz járok. Levélcím „Énektanár 9-es posta hivatal". 279

Hangszer

Eladó
elköltözés miatt jutányos árban egy jókarban levő rövid zongora Attila-tér 3. 1926

Bútor

Egy modern,
ebédlőbútor elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóban. 315

Biedermayer
diványváz, jukkapálma, franciás szalongarnitura, sodronybetéteságy asztal, cselédágy, szekrény, mosdó, horganyülőkád, kerekesfecskendő, kerti garnitura, üstház, üsttel, nagy gyalúpad, nagy plüshencser, mangorló mosógép, — Andrássy út 8. négytől öt óráig. 292

Autó, motor, kerékpár

Üzemképes
négyszemélyes Ford autó eladó 250 pengőért Megtekinthető Péterfia 48. Tóthnénál. 1991 vv.

Tüzelő anyagok

Retorta-
faszén megérkezett. — Kapható: Grünfeldnél, Hatvan ucca 21. szám. Telefon: 29-82. 77 1. 3.

Tűzifát-szenet
vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tüzifa-szénkereskedőnél „Margit fürdő" mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

Tölgyhasáb
száraz tűzifa, vidéki erdőből, megbízásból eladó. Miklós ucca 13. 312

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség,
trafiknak, vagy borbély üzletnek azonnal kiadó. Rozsonyi út 24. 294

Fűszerüzletemet,
kocsmahelyiséget kiadok, társ is lehet, Wolaffka ucca 2. 282

Kiadó
egy nagy üzlethelyiség, két irodahelyiséggel, valamint az üzlet alatt levő pincével, esetleg berendezéssel azonnalra. Cím a kiadóban. 290

Üzlethelyiségek
Szent Anna és Varga uccai sarokbérházban kiadók. Értekezni: Miklós ucca 1., ügyvédi iroda. 317

Kiadó lakás egyszobás

Garzon
főbérleti szoba, előszoba, teakonyha, fürdőszoba, központi fűtéssel kiadó. Értekezni: Miklós ucca 1., ügyvédi iroda. 316

Egy szoba,
konyhás lakás, október 1-ére kiadó. Bundi u. 10 szám. 297

Uccai
szoba, konyha, mellékhelyiséggel és egy udvari szoba, konyha azonnal kiadó Pozsonyi út 24. 295

Egy uccai
szoba, előszoba, magános egyénnek, elsejére kiadó. Lorántffy ucca 40. szám. 277

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó
3 szoba, fürdőszoba, s mellékhelyiségekkel, november 1-től, május elsejéig, Vilmos császár út 52. 62

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Butorozott szoba

Különbejáratú
bútorozott szoba, fürdő szoba használattal kiadó. József kir. herceg ucca 35. II. lépcső, I. e. jobbra. 249

Különbejáratú
uccai szoba, bútor nélkül kiadó. Rákosi Jenő ucca 5., II. 10. 310

Központi
fűtéses szoba kiadó. — Szent Anna ucca 10. sz. félemelet, ajtó 1. 307

Vegyes

Fehér-
selyempincsi találtatott. Tulajdonosa átveheti: Bercsényi ucca 25. 323

Állandó
elhelyezkedést keres teljes ellátással 60 éves özvegy, gyermektelen, nyugdíjas, kisebb tisztviselő, szerény, jólelkü, szintén gyermektelen, nem molett, lehetőleg nyugdíjas intelligensebb hölgynél. Ajánlatot „Becsületes" jeligére a kiadóhivatalba kérem. 272

Elveszett

Elveszett
selyempincsi Pozsonyi út és Szotyori-telep között. Megtaláló jutalomban részesül. Vendég u. 70. szám. 298

Elveszett
a Pesti ucca, Külsővásár-tér é sDélisor közötti útvonalon két darab zsáknapló-könyv. Kérjük a becsületes megtalálót, hogy jutalom ellenében a kiadóhivatalban levő cimre adja le. 293

Ingóság eladás

15—20 literes,
zománcozott kőedények lekvár eltevésre alkalmas, igen olcsóért kapható az Ingóságközvetítőben. 321

Uj parketta
60 négyzetméter átadó, pr. négyzetmétere 4.50 pengő. Értekezni lehet: Kossuth ucca 27. 48

Keleti
perzsaszőnyeg, gyönyörű példány, 6 lapméteres eladó. Vörösmarty ucca 19. 308

Cserkészgallér,
nadrág, kalap és nyakkendő, 10—12 éves fiú részére eladó. Sarok u. 12. szám. 303

Ingóságvétel

Folytonégő
kályhát, lehetőleg két aknásat keresek. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Folytonégő" jeligére a kiadóba kérek. 1234

Zálogcédulát
látcsöveket, alpakka étkészleteket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol **Ingóságközvetítő,** ref. püspöki palota, telefon: 11-99

Literes üvegeket
veszek, Wesselényi u. 3., vendéglőben. 274

Eladó házhely

Libakert
Szegfü ucca 19. s Viola ucca 29., házastelkek alkalmi áron eladók. Telefon: 24-91. 286

Parcellázásra
alkalmas 4200 négyszögöl beltelek, a Károly Ferenc József úton eladó, vagy mezőgazdasági ingatlanért elcserélhető. Értekezni: Payer ügyvédnél, Simonffy u. 2. szám. 311

Kitűnő
állapotban levő két személyes „Fiát Balilla" autó eladó. Szoboszlaynál, Széchenyi ucca 24. 1216 vv

Homokkertben
remek ezerkétszáz pengő, parcellák lakbérletkötésre, Svetits-palota, 5-ik emelet 3. 1—2 óráig ingyen lift. 103

Gazdasági eszközök

Boroshordó
új, használt, dézsák, s szüretelő edények nagy választékban, Nyíl ucca 16. szám. 313

Szőlőprés
boroshordók, szedőkádak eladók. Nap ucca 4. szám. 318

Boroshordók,
használtak, jókarban, kicsinyek, nagyok eladók. Varga ucca 35. 296

Eladó ház

Házat,
földet, szőlőt, házhelyet mindenféle ingatlant a legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó u. 27. szám. 797 10. 30

Eladó
elsőrendű emeletes bérpalota s földszintes sok üzletes sarokház. Érdeklődni: Vendég ucca 34. szám. 301

Villalakás,
3 szobás, teljes komfort tal 448 négyszögöl park és gyümölcsössel, olcsó áron eladó. Ugyanott villatelek is. Értekezni Nap ucca 4., telefon: 12-83. szám. 319

Eladó
Lorántffy ucca 46. sz. ház, sürgősen, esetleg fele is. 275

Földbérlet

Tizenöt hold
föld bérletbe kiadó. Török Bálint ucca 15. 289

Háromholdas,
tanya, városhoz közel kiadó, október elsejére, Dózsa ucca 9. 284

Eladó föld

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold príma tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. 591 vv

Öt hold
gyümölcsös, épülettel, állomás mellett ([illegible] darabban is) eladó. Lőcsei, Rákosi Jenő u. 8. 1834 10 [illegible]

1 kg csodaszép őszi barack 20 dgr-os 58 fill.
Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Szilágyság mellett. Régi helyén

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY